

मल्लरानी गाउँपालिका

**पाँचौ गाउँसभामा पेश गरिएको
आ.ब.२०७६/०७७ को
नीति, कार्यक्रम तथा बजेट**

**मल्लरानी गाउँपालिका
खलंगा, प्यूठान
५ नं प्रदेश, नेपाल**

पाँचौ गाउँ सभा

मिति : २०७६ अषाढ १० गते

मल्लरानी गाउँपालिकाको सम्मानित पाँचौ गाउँ सभामा उपाध्यक्ष श्री सरिता जि.सी ज्यूबाट प्रस्तुत आ.व. २०७६/०७७ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट :-

यस मल्लरानी गाउँपालिकाको सम्मानीत गरिमामय पाँचौ गाउँ सभाका सभाध्यक्ष ज्यू. राजनैतिक दलका प्रमुख वा प्रतिधिनी ज्यू. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू. यस सभामा पाल्नु भएका सबै वडाका वडा अध्यक्षज्युहरू, गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँसभा सदस्य ज्युहरू, गाउँपालिका अन्तर्रगतका विभिन्न शाखा प्रमुखहरू, सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, पत्रकार, उद्योग व्यावसायी लगायत मल्लरानी गाउँपालिका निवासी बुबा आमा दाजुभाइ दिदी बहिनी सबैमा सर्वप्रथम म मल्लरानी गाउँपालिकाको तर्फ देखि न्यानो हार्दिक अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

अध्यक्ष महोदय ,

जननिर्वाचित प्रतिनिधीको हैसियतमा यस सभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा म आफूलाई निकै गैरवान्वित भएको महशुस गरेको छु । यस पावन अबसरमा राजनितिक परिवर्तनका लागि जिवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली व्यक्त गर्दछु । साथै राष्ट्रियता, जनतन्त्र, जनजिबिकाको पक्षमा योगदान पुराउने महान नेपालीहरू र सक्षम नेतृत्व गर्नु हुने राजनितिक व्यक्तित्वहरू प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहान्छु ।

मल्लरानी गाउँपालिका नेपालको संविधान २०७२ अनुसार स्थापित नेतृत्वदायी जनप्रतिनिधि मुलक स्थानीय सरकार हो । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अनुसार आ.व. २०७६/०७७ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा यस मल्लरानी गाउँपालिकाले यस आर्थिक वर्षमा तात्कालिन र दिर्घकालिन रूपमा संचालन गर्न सक्ने विकास योजना, सामाजिक, साँस्कृतिक, मनोबैज्ञानिक, लैङ्गिक, सक्षमता, समानता र समावेशी कार्यक्रमहरूलाई संघिय सरकार, प्रदेश सरकारका निति तथा कार्यक्रममा समेत निर्देशन भैसकेकाले सोहि बमोजिम यो नीति, कार्यक्रम तथा बजेट ल्याईएको हो ।

प्रस्तुत नीति, कार्यक्रम तथा बजेटबाट मल्लरानी गाउँपालिकाका सबै जनसमुदायका सबै माग सम्बोधन र प्रतिबिम्बन हुन सक्ने अवस्था छैन । जनताका गास, बास र कपास का साथै बेरोजगारी, अर्ध बेरोजगार अदृश्य बेरोजगारी समस्या समेत यो स्थानीय सरकार ले पूर्ण रूपले समाधान गर्न सक्ने अवस्था देखिएन्छ । तैपनी गाउँपालिकाले गर्न सक्ने कामहरूमा आफ्नो प्रयत्न गर्नेछ । स्थानीय तहका कतिपय अधिकारहरू कटौती गर्दै संघ तथा प्रदेशमा लैजाने खालका साँच्यहरू देखा पर्न थालेका छन्, यसले स्थानीय तहमा प्राप्त जन अधिकारहरू कटौती हुने सम्भावना बढ्दै गएको छ, यसले देशको समग्र विकाशमा नकारात्मक असर पर्ने देखिन्छ । जनताका सम्पूर्ण माग सम्बोधनका लागी पर्याप्त आर्थिक विकास हुन जरुरी छ । संघिय सरकार र प्रदेश सरकार ले स्थानीय तहमा कम रकम विनियोजन गरी पठाएको छ । जसबाट योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई सञ्चालन गर्न अप्ट्यारो परिरहेको छ । संघ र प्रदेशमा वढी रकम राखी स्थानीय तहमा कम वजेट विनियोजन गरी जाने हो भने स्थानीय सरकारलाई सक्षम र बलियो बनाउनु को साटो पुरानै अवस्था रहने प्रस्त देखिन्छ ।

आगामी दिनमा स्थानीय सरकारलाई सक्षम र बलियो बनाउन संघियसरकार र प्रदेश सरकारको गम्भीर ध्यानाकर्षण गराउन चाहान्छौ । हामिले आ.व. ०७६/७७ को बजेटलाई केन्द्रीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीयसरकारको आमदानीको आधार लिई विनियोजन गरेका छौ । यस बजेटबाट समेटन नसक्ने योजना तथा कार्यक्रमलाई संघ प्रदेश तथा अन्य सहयोगी निकायबाट सहयोगको लागी पहल गरि समाधान गर्न प्रयत्न

गरिनेछ ।

सार्वभौमता जनताले लोकतान्त्रिक विधिबाट छानेर पठाएका प्रतिनिधिहरूले बनेको यो स्थानिय सरकार लोकतन्त्रका मुलभूत मान्यता, बहुदलिय प्रणाली, मानव अधिकार, स्वतन्त्र न्यायपालिका, आबधिक निर्वाचन र विधिको शासनप्रति प्रतिवद्ध छ प्राकृतिक, सास्कृतिक र पर्यटकीय सम्पदाले यो गाउँपालिका बहुजातीय, बहूभाषा, र बहु संस्कृतिले आफैमा रमणीय छ ।

मल्लरानी गाउँपालिका नेपालको संविधानले अंगिकार गरेको सहकारिता, सह अस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित शासन प्रणाली अबलम्बन गर्दै जनताबाट संचालित र जनताकै सेवामा समर्पित भई अगाडी बढिने छ यस गाउँपालिकाको निति, कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्ताव गर्दा स्थानिय अर्थतन्त्रको प्रवर्धन, ग्रामीण औद्योगिकरण, स्थानिय तहको आवश्यकतानुसार स्थानिय स्तरमैमानव संसाधन विकासह्य सामुदायिक शिक्षा र स्वास्थ्यको गुणस्तर अभिवृद्धि, युवा उद्यम शिलता प्रबद्धन स्वरोजगारी सिर्जना प्राकृतिक श्रोत तथा खानेपानीका मुहानहरूको संरक्षण पर्यटनलाई जोड सडक निर्माण तथा विस्तारमा पुर्वाधार विकास मापदण्ड अबलम्बन जस्ता विषयलाई प्राथामिकता दिएको छ ।

गाउँपालिकामा एक योजना बँक खडा गरी बस्ती र बडाबाट प्राप्त योजनाहरूलाई बस्तुगत आधारमा प्राथमिकरण गर्ने यथार्थ बस्तुस्थिती पत्र तयार गरी सबल दुर्लिप सम्भावना र चुनौतीको लेखाजोखा सहित सम्बृद्ध गाउँपालिकाको यात्रालाई अघि बढाइने छ । योजना सञ्चालन, सामाजिक सुरक्षा वितरणको व्यवस्थापन, वजार व्यवस्थापन, शैक्षिक तथा स्वास्थ्य व्यवस्थापनका विविध पक्षहरूमा आवश्यक कानून तथा कार्यविधीहरू निर्माण गरी अघि बढाइनेछ । गाउँपालिकाको व्यवस्थित विकासका लागी विभिन्न, योजना, कार्यविधि र मापदण्ड तय गरी अघि बढिने छ । विकाश र समृद्धि पूर्व सतनै शान्ति, स्थायित्व र ढूढ इच्छाशक्ति, उत्कृष्ट योजना छनोट निर्माण र सबल कार्यान्वयन, भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलता भएकाले अराजकता, उश्रूदखला र दण्डहिनतालाई निरुत्साहित गर्ने दिशामा यो स्थानीय सरकार प्रतिवद्ध छ ।

विजुली, खानेपानी, शिक्षा र स्वास्थ्य लगायतका सुविधा सर्वसुलभ र हरेक वस्तिमा पन्याउन व्यवस्थित र भू-उपयोग तथा वस्ति विकासको सम्भाव्यता अध्ययन गरी एकिकृत ग्रामीण विकास योजना निर्माण भएको छ । सडक व्यवस्थापन योजना निर्माण गरि लागु गरिने छ । गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण गरिने सडक माग आवश्यकता र मापदण्डका आधारमा मात्र निर्माण गरिनेछ ।

प्यूठान जिल्ला सदरमुकाम हाँग्रै गा.पा.मा रहेको र यहाँ प्रस्ताव गरिने नीति तथा कार्यक्रमले जिल्लामा विशेष महत्व राख्ने भएको हुनाले सिमित श्रोत र साधन हुदा हुदै पनि हामीले सामाजिक, आर्थिक लगायत सबै पक्षमा ध्यान पुऱ्यायर कार्य गर्नु पर्ने छ । सबै जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूले पनि थप जिम्मेवारी सहित प्रभावकारी रूपमा काम गर्नु पर्ने देखिन्छ । जसको परिणाम गाउँपालिकाको सफलता र कार्यकुशलतामा निर्भर रहने भएकाले अहोरात्र, अनवरत रूपमा जनताको सम्बृद्धि र विकासमा सरोकार राख्न भएकोले हामी ईमान्दारीका साथ कर्मथलोमा खट्टनु पर्ने देखिन्छ विगत गाउँसभाले प्रस्ताव गरेका योजना र कार्यक्रम सम्पन्न गरिसकिएको छ भने कतिपयलाई निरन्तरता दिनु पर्ने आवश्यकता छ र केहि योजना र कार्यक्रमहरू जनअपेक्षा अनुकूल हुन नसकेको सन्दर्भमा त्यस्ता कार्यक्रमलाई परिमार्जन र संशोधन गरी जनताको सरोकार र अपेक्षामा आधारीत कार्यक्रम संचालन गर्न पर्ने सिकाई भएकोले विगतका आर्थिक वर्षहरूको समिक्षा गर्दै आगामीआ..ब. २०७६।०७७ का लागी नीति कार्यक्रम तथा बजेट बनाईएको छ यस कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन ३ वर्षे एकिकृत ग्रामीण विकास योजना अनुसार कार्यान्वयन गरिनेछ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म यस गरीमामय सभामा स्थानीय सरकारको तर्फ बाट प्रस्तुत गरीने सम्पूर्ण बस्तुगत र विवरणात्मक कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

दीर्घकालिन सोच

“कृषि, वन, पर्यटन र पूर्वाधार : सामाजिक विकास र सुशासन समृद्ध मल्लरानीको आधार ”

लक्ष्य :-

आर्थिक, सामाजिक, वातावरणीय, सुशासन र आधारभूत पूर्वाधारको माध्यमबाट समतामुलक समाज निर्माण गर्दै जनताको जीवनस्तरमा सुधार हुनेछ ।

उद्देश्य

- भौतिक पूर्वाधार निर्माण भएका भौतिक पुर्वाधारको स्तरोउन्नतीमा विषेश जोड दिइनेछ । ।
- स्थानीय उत्पादनका लागी कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- सहकारी मार्फत मल्लरानी गा.पा.का सबै घरमा “एक घर एक बचत” को अवधारणा लागू गरिनेछ ।
- सम्वृद्ध गाँउपालिका निर्माणका लागि सार्वजनिक, निजी, सहकारी, गैर सहकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय विकास साखेदार संस्थाहरूको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाइनेछ । गाँउपालिका कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको नियमन र सहकारी क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- मौलिक भाषा, संस्कृति, साहित्य, कला, रैथाने ज्ञान सिप, संगीतको संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- कृषि र पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- बन, बातावरण र जैविक विविधता को संरक्षण संबर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य, सफा तथा हरित मल्लरानीलाई मुर्त रूप दिन कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- कृषिको व्यावसायिकरण, विविधिकरण र बजारीकरणमा जोड दिई स्थानीय उत्पादन तथा उपयोगमा प्राथमिकता दिइनेछ ।
- पशुपालन तथा जडिबुटी उत्पादन, संरक्षण तथा बजारीकरणलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- महिला, दलित, जनजाती, अल्पसंख्यक, बालबालिका, युवा, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति लक्षित गरी परिणाममुखी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ । लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- व्यावसायिक तथा प्राविधिक शिक्षाको माध्यम बाट रोजगार मुलक जनशक्ति उत्पादन मा जोड दिने ।
- शिक्षालाई मौलिकहकको रूपमा स्थापित गर्दै गुणस्तरीय, सक्षम र प्रतिस्पर्धि जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिने ।
- न्याय सेवालाई स्वच्छ, निश्चिक मितव्ययो र सबैको पहुँच योग्य बनाउनका लागि गाँउपालिकामा इजलाश कक्ष र प्रत्येक वडामा मेलमिलाप कक्ष स्थापना गरिनेछ ।
- भुमिको उत्पादकत्व र उत्पादन शिलता अभिवृद्धि गर्न आवश्यकता र अनुकूलताको आधारमा भु-उपयोगमा जोड दिइने छ ।
- कर्मचारीको मनोवल उच्च पार्नका लागी यस आ.ब.मा प्रोत्साहन को व्यावस्था गर्ने ।
- निर्णय प्रक्रयामा सबै समुदायको अर्थ पूर्ण सहभागिताको सुनिश्चित गरिने छ ।

मूलभुत नीति तथा कार्यक्रम

- सकारात्मक सोचका साथ समृद्धिको दुरदृष्टी तय गरी योजनावद्वा तरिकाले अधि वढने नीति लिइने छ ।
- विकासका कार्यहरूलाई परिणाममुखि बनाउन नतिजामा आधारीत विकास गर्ने परिपाटी अवलम्बन

गरिनेछ ।

- स-साना दुक्रे योजना बनाई परिणाम देखाउन नसकिने भएकाले योजना निर्माण गर्दा यस्ता पक्रिया एंव परिपाटिको अन्त्य गर्ने प्रयास गरिनेछ ।
- न्युनतम आधारभूत आवश्यकतालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिनेछ ।
- नियमित प्रशासनिक सेवा प्रवाहलाई मुस्कान सहितको सेवा को नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा उजुरीहरूलाई तत्काल समाधान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने ठोस योजना निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- बहुसंख्यक जनतालाई लाभ पुग्ने र जनताको जनसहभागिता जुट्ने किसिमको योजनालाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- पूर्वाधार विकास र आर्थिक तथा सामाजिक विकासलाई संगसंगै अगाडी बढाइनेछ ।
- आर्थिक मितब्ययिता लाई ध्यान दिई सामाजिक विकासको नाममा हुने अनुत्पादक खर्चलाई निषेध गरिनेछ ।
- गाउँपालिका अन्तर्गतका विषयगत निकायहरूले प्रवाह गर्ने सेवालाई जनमैत्री र पारदर्शी बनाउनेतर्फ ध्यान दिइनेछ ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत संचालित विकास निर्माणका योजना , आयोजना तथा परियोजनाहरूको प्रभाकारिता र गुणस्तरीयताका लागि गाउँपालिकाको प्रत्यक्ष निगरानी तथा अनुगमन संचालन गरिनेछ ।
- आम गाउँवासीको आयस्तरमा वृद्धि हुने तथा घर घरमा रोजगार सिर्जना हुने कार्यक्रमहरू संचालन गर्नका लागि Employment at home को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- आर्थिक वर्ष को अन्त्यमा मात्र काम गर्ने परिपाटीको अन्त्य गरी बाहै महिना योजना तथा विविध गतिविधिहरू संचालनमा ल्याइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सार्वजनिक सुनुवाई,सार्वजनिक परिक्षण, लैगिंग वजेट परीक्षण जस्ता सुशासनकाकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- “फुस को छाना रहित” मल्लरानीलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- “उज्यालो मल्लरानी” कार्यक्रम कार्यन्वयनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- अध्यक्ष विषेश कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- निर्माण कार्यको भौतिक परिक्षण गराइनेछ ।
- आकस्मिक तथा अध्यक्ष विषेश कोष बाहेक बजेटलाई अवन्डा नराखी कार्यक्रममा समावेश गरिनेछ ।
- लक्षित कार्यक्रमको वजेटलाई सोही वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी भौतिक तथा अन्य कार्यक्रममा लगानी गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा लाई प्रभावकारी बनाउन स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम नितिगत रूपमा लागु गरीने छ ।
- प्रत्यक्ष नागरीकलाई स्वच्छ पिउने पानी उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरीने छ ।
- संचार सेवालाई सर्वसाधारणको पहुँच योग्य बनाउन इन्टरनेट सेवा प्रत्यक्ष वडामा पुराउने नीति क्रमशः लागु गरीने छ ।
- सन् २०२० सम्ममा “बालमैत्री गाउँपालीका घोषणा” हुने गरी कार्यक्रम बनाइने छ
- गाउँपालिकामा “दुर्गम बस्ती विकास कार्यक्रम” संचालन गरीने छ ।
- बालबिवाह मुक्त वडा घोषण गर्ने वडालाई पुरस्कार को व्यावस्था गरिने छ ।
- लागु पदार्थ , मदिरा उत्पादन प्रयोग लाई निरुत्साहि गर्दै मदिरा निषेधित वडा तथा क्षेत्र घोषण गर्ने समूदाय लाई पुरस्कार को व्यावस्था गरीने छ ।
- मल्लरानी गा.पा.मा मदिरा बिक्रि बितरणमा न्यूनिकरण गर्न कार्यक्रम संचालन गरीने छ ।
- गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहनको नीति अवलम्बन गरीने छ ।

- युवा वर्गको चाहाना आवश्यकता र माग अनुरूप स्वेलकुद विकास प्रबंद्धनका लागी बजेट विनियोजन गरीने छ ।
- विधार्थी बचत संकलन कार्यक्रम लाई अभियान को रूपमा संचालन गरीने छ ।
- यस मल्लरानी गा.पा. भित्र संभाव्यता र हावापानी तथा माटोअनुकूल हुने गरी खास बालि उत्पादन क्षेत्र निर्धारण गर्न अध्यन अनुसन्धान गरिने छ ।
- विषयगत समिति तथा संस्थालाई संगठनात्क रूपमा सक्षम गराइने छ ।
- बजेट विनियोजन गर्दा केहि आकस्मिक र अध्यक्ष विषेश कार्यक्रम बाहेक अबन्डा नराखी कार्यक्रमममा समावेश गरिनेछ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म माथि उल्लेखित लक्ष , उद्देश्य , नीति परिपुर्ति गर्न विषय गत अनुरूप विवरण्तमक कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

पूर्वाधार विकास तर्फ

गाउँपालिकाले प्राथमिकता निर्धारण गरेका सडकहरूमा प्राथमिकताका साथ लगानी गर्ने तथा गाउँपालिकाको श्रोतले नसक्ने अवस्थाका ठुला आयोजनाहरूलाई संघ प्रदेश र अन्य निकायहरू संग समन्वय गरी निर्माण गरिनेछ ।

- खानेपानी तथा सरसफाइलाई उच्च प्राथमिकतामा राखीने छ ।
- मल्लरानी गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण सडकहरू तथा खाने पानी योजना सर्वे तथा डि.पी.आर. गरि स्तरोन्ती गरिने छ ।
- गाउँपालिका स्तरीय तथा वडास्तरीय रिंगरोड निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- सिंचाई योग्य जमिनको उचित संरक्षण गरि कृषि उत्पादनका लागी व्यवसायीक रूपमा विकास गरिने छ ।
- भवन निर्माण आचारसहिता २०७२ कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । भुकम्प प्रतिरोधी संरचना निर्माणलाई कार्यान्वयन गरिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- न्यूनतम पूर्वाधार जस्तै सडक, विजुली, खानेपानी, संचार, जस्ता पूर्वाधार निर्माण गर्दा निश्चित मापदण्डको आधारमा मात्र संरचनाहरू निर्माण गर्ने परिपाटी बसालिनेछ ।
- गाउँपालिकाको गैरव सांकेतिक समृद्धि भल्कीने खालका योजनाहरू संचालन गरिने छ ।
- योजनावद्वा विकासमा निर्दिष्ट गरे अनुसार प्राथमिकताका आधारमा भौतिक पूर्वाधारमा लगानी गरिनेछ ।
- अधुरा योजनाहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा समय सारणी(Time table) सहित सम्पन्न गर्न श्रोतहरूको खोजी गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- मल्लरानी गाउँपालिकालाई पर्यटकीय स्थल (Tourism Hub) को रूपमा विकास गरिनेछ ।
- नदि कटान रोकन तटबन्धन निर्माण भु -जलाधार संरक्षण र प्रति जग्गामा बृक्षारोपण कार्य गरीने छ ।
- जलबायू अनुकूल योजना निर्माण गरी जलबायू परिवर्तन ले पारेको प्रभाव न्यूनिकरण गर्ने निति अवलम्बन गरीने छ ।
- उत्कृष्ट कार्य गर्ने उपभोक्ता समिति र निर्माण व्यवसायीलाई सम्मान गर्ने काय सुरुवात गरिनेछ ।
- सार्वजनिक निर्माण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समिति, टोलविकास संस्थाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।

- गाँउ पालिका क्षेत्र भित्र रहेका सडकहरूको मर्मत सम्भारको लागि ५ लाख देखि माथिका सडक योजनाहरूवाट १० प्रतिशत रकम मर्मत संभार वापत कट्टी गरी मर्मत संभार कोष स्थापना गरिनेछ ।
- टोल विकास संस्था तथा स्थानीय समुदायको सहभागितामा सडक अधिकार क्षेत्रको अतिक्रमण हटाई सडक सुरक्षा गरी आवतजावत सुचारू गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तम्भ उपलब्धीमुलक रोजगारीको शृजना नहुने तथा जटिल प्रकृति (मेसिनरी उपकरणको प्रयोग) का पूर्वाधार योजनाहरू ठेककाको माध्यमवाट कार्यान्वयन गरिने छ ।

व्यवस्थित शहरीकरण :

- वस्ती विकास योजना तर्जुमा गर्दा खेतीयोग्य जमिन नमासीने वातावरण प्रदुषण नहुने गरी निर्माण गर्न सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- भुकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण प्रविधि वारे स्थानीय समुदायलाई जानकारी दिने तथा बजार क्षेत्रमा भवन नक्शा पास अनिवार्य गरिनेछ ।
- निर्धारित सडक अधिकार क्षेत्र र मापदण्ड अनुसार भवन निर्माण सम्बन्धि व्यवस्था लागू गरिनेछ ।

बन/वातावरण संरक्षण तर्फ :

- भौतिक संरचना निर्माण गर्दा वातावरण मैत्री हुनेगरी निर्माण गरिनेछ । एउटा संरचना बन्दै गर्दा अर्को प्राकृतिक सम्पदा विनास हुने प्रकृतिको अन्त्य गर्न Bioengineering सहितको पूर्वाधार निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ
- नाड्गा डाँडाहरूमा वृक्षारोपण गर्न संवन्धीत निकायहरूसंग सहकार्य गरी वृक्षारोपण गरी प्राकृतिक प्रकोप वा जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ग्रामीण विकासलाई वातावरणमैत्री बनाउदै लगिनेछ ।
- “एक धर एक करेसा बारी” नीति प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरीने छ ।
- बजार क्षेत्रभित्रका सरकारी एव गैर सरकारी कार्यालयहरूमा वातावरणमैत्री पर्यावरण निर्माण गर्न सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गरिनेछ ।
- बन क्षेत्रको उत्पादकत्व बढ़ि गर्ने जनसहभागीतामा आधारित बन व्यावस्थापन पद्धति अबलम्बन गरीने छ ।
- जडिबुटि, फलफुल दालचिनि अमला, पाखनबेद, मालागीरि, टिमुर जस्ता बहुउपयोगी बोटबिरुवाहरूलाई वृक्षारोपण कार्यक्रम अन्तर्गत समावेश गरीने छ ।
- सौर्य उर्जा र सूधारीएको चुलो निर्माण र बिस्तार कार्यलाई अभियानका साथ संचालन गरीने छ ।
- बन उपभोक्ता समितीहरू दर्ता गरी बन व्यवस्थापन र संरक्षणमा सहकार्य गरिने छ ।
- बन उपभोक्ता समितिसंग साभेदारी गरी एक गाँउ एक पोखरी निर्माण तथा संरक्षणको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना गरी माग अनुसारका विरुवा परिपूर्ति गर्न जोड दिइनेछ ।
- मल्लरानी गाँउपालिका भित्रका वडाहरू २,३ र ४ मा दाल्चीनी, वडा नं. १ मा दाल्चीनी र टिमुर र वडा नं. ४ र ५ मा श्रीखण्डको बन व्यवस्थापन गरिनेछ ।

कृषि तथा पशुपालन तर्फ :-

- प्राङ्गणिक कृषि खेती लाई पकेट क्षेत्र को रूपमा संचालन गरिने छ ।
- सम्भाव्यता अध्ययन गरि तरकारी खेती को पकेट क्षेत्र संचालन गरिने छ ।
- खाधान बाली बिउ उत्पादन कार्यक्रम पकेट को रूपमा संचालन गरि मल्लरानी गाउपालिकालाई बिउमा आत्मनिर्भर गराइने छ ।
- साना कृषि मशिनरी यन्त्र (मिनिटिलर /थ्रेसर /कर्नसेलर) वितरण मा ५०%अनुदान दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- माटोको अबस्था सुधारको लागी माटो परीक्षण शिविर संचालन तथा जनचेतनामुलक नमुना संकलन तालिम संचालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- व्याबसायिक कृषकहरूलाई प्लाष्टिक टनेल,थोपा सिचाई, इन्सेक्ट नेट ,मलिचङ्ग प्लाष्टिक वितरणमा ५०% सम्म अनुदानमा उपलब्ध गराइने छ ।
- भौगलिक अबस्था ,हाबापानी को संभाबनालाई आधार मानेर वडा नं. १ र वडा नं. ४ को लाम्बेलामा सुन्तला जातको फलफुल खेती , वडा नं. २ मा आँप, कागति र लिचिर वडा नं. ५ मा कागति र आँप खेतिको संचालन गरिने छ ।
- खाने पानी सुविधा नभएका क्षेत्रमा घैटे टंकि निर्माण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- कृषि बजार लाई व्याबस्थित गर्न हाट बजार व्याबस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- कृषि (तरकारी,फलफुल) सङ्गलन केन्द्र स्थापना गर्ने व्याबस्था मिलाइने छ ।
- कृषि बिउ भण्डारण तथा बजारिकरणकोलागी ५०%अनुदानमा(सिडबिन, सुपरग्रीन व्याग,त्रिपाल,डिजिटल तराजु र क्यारेट) ५०% अनुदानमा वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- कृषि क्षेत्रमा रासायनिक विषादी प्रयोगलाई न्युनिकरण र जैविक विषादी प्रयोगलाई ग्राहयता दिइने छ ।
- कृषि विमा को कार्यक्रम , आकस्मिक सेवा,कृषि शिविर संचालन गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रमा उत्कृष्ट कृषि कार्य गर्ने कृषकहरूलाई पुरस्कार स्वरूप थप अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- निर्वाहमुखि तथा परम्परागत पशुपालनलाई व्यावसायीकरण गर्दै उत्पादकत्वमा वृद्धि गरिने छ ।
- वजारमुखी र प्रतिस्पर्धात्मक पशुजन्य उत्पादनमा टेवा पुर्यायिने र मासु, अण्डा र दुधमा आत्मनिर्भर गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- पशु विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगवाट संचालन गरिनेछ ।

स्वास्थ्य तर्फ

- सबै नागरिकलाई स्वस्थ बनाई उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न र सबल मानव पूँजी निर्माण गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता दिई बजेट विनियोजन गरिने छ ।
- स्वास्थ्य सेवाको सुधार एवम् दिगो विकासका लागि मल्लरानी गाउपालिकामा रहेको स्वास्थ्य शाखा, मातहतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरु, गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, स्वास्थ्य आमा समूह सबैको उचित परिचालन एवम् क्षमता विकास र सुधार गर्दै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रत्याभूत गराई विषयगत कार्यक्रम एवम् संघ संस्थाहरु संग सहकार्य एवम् समन्वयमा वृद्धि गर्दै लिग्ने छ ।
- बाल तथा मातृ शिशु स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता गरी पूर्ण गर्भ जाँच तथा पूर्ण संस्थागत प्रसूति अभियानमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- सबै संस्थागत प्रसूति सेवा लिनेहरूका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट नव शिशु स्याहार आवश्यक पर्ने बेबी स्याम्पु,बेबी आयल,बेबी पाउडर,बेबी साबुन,कटनबर्ड र नेलकटर सहितको सामाग्री उपहार स्वरूप प्रदान गरिनेछ ।

- विद्यालयमा अध्यनन गर्ने किशोरीहरूलाई महिनावारी व्यवस्थापनका लागि स्थानटरी प्याड निरन्तर रूपमा उपलब्ध गराइनेछ।
- करार सेवामा रहेका स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि उचित पारिश्रमिकको व्यवस्थापन गरिने छ।
- पूर्ण खोप दिगोपनाको सुनिश्चितता कायम राख्दै पूर्ण खोप दिगोपना प्रमाणिकरण गर्दै लगिनेछ ।
- यस वर्ष थप २ वटा बाह्य खोप केन्द्रको निर्माण गरिने छ।
- विद्यालय जाने नजाने किशोर किशोरीहरू साथै प्रजनन् उमेर समूहका महिलाहरूको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सुधारका लागि उच्च प्राथमिकताका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वच्छ तथा सुरक्षित पिउने पानीको उपलब्धतामा विशेष जोड गरिनेछ । पूर्ण सरसफाई तथा आनीबानी परिवर्तन तर्फ उन्मुख कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रमको निरन्तरता दिई कुपोषण, रक्तअल्पता तथा परिजीवि नियन्त्रण र ब्यक्तिगत सरसफाईमा विशेष जोड दिइने छ ।
- निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा घरदैलोमा पुऱ्याउन जनतासँग स्वास्थ्यकर्मी कार्यक्रम अभियानकै रूपमा थालनी गरिनेछ ।
- हाल समाजमा व्याप्त नसर्ने रोगहरूको न्यूनिकरण रोकथाम तथा स्वस्थ जीवनशैली अवलम्बन गर्ने कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी सार्वजनिक स्थलमा सुर्तिजन्य मदिरा सेवन तथा बिक्री वितरणमा नियन्त्रण तथा नियमन गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूले स्वास्थ्य क्षेत्रमा पुऱ्याउँदै आएको योगदानको उच्च कदर गर्दै सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन गरिने छ ।
- हाल गाउँघर किलानिकबाट प्रदान भै रहेको सेवालाई थप व्यवस्थित र विस्तार गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीलाई १ घण्टामा स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा पुराउने उद्देश्यका साथ यस वर्ष भित्र १ स्थानमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ स्थापना गरि अवश्यकता अनुसार थप गर्दै लगिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्था जन्य संक्रमणयुक्त फोहोर मैलाको उचित विसर्जन गर्ने कार्यको सुदूरिकरण गर्दै लगिनेछ ।
- निःशुल्क अत्यावश्यक औषधि तथा स्वास्थ्य जन्य औजार उपकरण भण्डारणका लागि मल्लरानी गाउँपालिकाको आफ्नै मेडिकल स्टोर व्यवस्थीत गरि बाहै महिना निःशुल्क अत्यावश्यक औषधिको उपलब्धता सुनिश्चितता गरिनेछ ।
- मल्लरानी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका गरिब, अतिगरिब, अपाङ्ग, असाह्र्य, विपन्न परिवारका नागरिक, कडा प्रकारका रोग लागि थप विशिष्टिकृत सेवाका लागि प्रेषण गर्नु पर्नेमा प्रेषण खर्च उपलब्ध गराइनेछ । साथै HIV संक्रमितलाई ART उपचारमा रहेकाहरूलाई यातायात र पोषण खर्च उपलब्ध गराइनेछ ।
- सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई प्रविधिमैत्री बनाइने छ । स्वास्थ्य क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्य योजना निर्माण गरिनेछ ।
- ६० वर्ष माथिका वा शारिरिक तथा स्वास्थ्य समस्याका कारण कामबाट बिदाई लिन चाहने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई स-सम्मान विदाई गरी नयाँ मापदण्ड बमोजिम महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका छनौट गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सुशासन कायम गर्न तथा सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन नियमित अनुगमन गरि पृष्ठपोषण दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्यका लागि खेलकुद राष्ट्रका लागि खेलकुद भन्ने नारा अंगिकार गर्दै विद्यालय क्षेत्रमा खेलकुदलाई उचित स्थान दिई कार्यक्रम तय गरिनेछ ।

आयुर्वेद तर्फ

- विभिन्न नयाँ तथा पुराना रोगहरूको आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतीद्वारा गरिने उपचारलाई निरन्तरता दिइने छ ।

- जेष्ठनागरिकहरुको लागी रसायन औषधि को वितरणलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- स्तनपायी आमा तथा नवजात शिशुको रक्षार्थ सत्केरी महिलाहरुको लागी दुग्धवर्धक औषधि वितरण लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- गाँउघर /शहरी किलानिक तथा नसर्ने रोग ब्यवस्थापन कार्यक्रमलाई सबै वडाहरुमा संचालन गरिने छ ।
- औषधिजन्य स्थानिय जडिवुटीहरुको पहिचान र उपयोग सम्बन्धी परिचयात्मक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- निःशुल्क आयुर्वेद चिकित्सकिय शिविर संचालन गरिने छ ।
- जडिवुटी उद्यायनको निर्माणलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्थानिय रूपमा उपलब्धहुन सक्ने औषधि उपयोगी जडिवुटीहरुको संरक्षण, सम्बर्धन र ब्यावस्थापनको माध्यमबाट आय आर्जन गर्न सकिने छ ।
- योग शिविर संचालन गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।
- राष्ट्रिय, अन्तराष्ट्रिय योग दिवस, राष्ट्रिय आरोग्य दिवस तथा धन्वन्तरी जयन्ती, स्वास्थ्य सेवा दिवस जस्ता विभिन्न दिवसको माध्यमद्वारा योग र आयुर्वेद चिकित्सा पद्धतिको विकासमा जोड दिइने छ ।

शिक्षात्मक :

- आधारभुत तहमा भर्नामा पहुँचको सुनिश्चितता गर्दै सबै कक्षाको सिकाई उपलब्धी न्यूनतम ६० प्रतिशत पुर्याइने छ ।
- असहाय छात्रवृत्ति कार्यक्रम सुरुवात गरिनेछ ।
- प्राविधिक विद्यालयको विस्तार तथा स्तर उन्नतिमा जोड दिइने छ ।
- शैक्षिक संस्था अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ
- शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी, वालविकास स.का., विद्यार्थी, अभिभावक र ब्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी सदस्य समेत लाई प्रोत्साहन कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- मल्लरानी गाउँपालिकामा कार्यरत सबै जनप्रतीनिधि, कर्मचारी शिक्षक विद्यालय कर्मचारी वालविकास स.का र विद्यालय ब्यवस्थापन समितीका सदस्यका छोराछोरीहरुलाई सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गराउन अभिप्रेरीत गरिनेछ ।
- जगेडा शिक्षक कोषको ब्यवस्थालाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सबै विद्यालयमा डिजिटल हाँजिरी क्रमशः शुरुवात गरिनेछ । यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- मल्लरानी गाउँपालिका भित्र कार्यरत शिक्षिकाहरु सुल्केरी भएमा सुल्केरी स्याहार भत्ताको ब्यवस्था गरिने छ ।
- विद्यालयहरुमा सुचना र प्रविधिमा जोड दिइने छ ।
- अनुगमन नियमन तथा पृष्ठपोषणको प्रभावकारीतामा अभिवृद्धि ल्याईने छ ।
- विद्यालयको प्रत्येक तहमा सुचकका आधारमा एउटा नमूना विद्यालय विकास गरिने छ ।

- विद्यालय पूर्वाधार निर्माण लाई जोड दिई समग्र शिक्षा क्षेत्रलाई संबोधन गरी शैक्षिक नीति तथा कार्यविधी तय गरिने छ ।
- दरवन्द मिलान तथा विद्यालय मर्जको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण र पठन सीप कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- गाउँपालिकामा शिक्षकका पेशागत संगठन सहितको संबाद समिति गठन गरिने छ ।

- प्र.अ.हरूलाई कार्य सम्पादनका आधारमाप्रोत्साहन गरिने छ ।

फोहोरमैला व्यवस्थापन तर्फ :

- फोहर उत्सर्जन कर्ताले नै फोहरको उचित व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ भन्ने भावनाको विकास गरि फोहर उत्सर्जनलाई न्यूनीकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिइनेछ ।
- मल्लरानी गाउपालिकाको बजार क्षेत्रका साथै बाक्त्नो बस्ति भएका ग्रामिण समुदायमा समेत फोहोर व्यवस्थापनको लागी स्थायी ल्यान्डफिल्ड साइडको खोजी गरिने छ ।
- मल्लरानी गाउपालिका क्षेत्र भित्र जथाभावी सडक अवरोध हुने गरि टहरा निर्माण, पशु चौपाय तथा निर्माण सामाग्री लगायत रास्तेलाई कानुन बमोजिम दण्ड जरिवाना गरिने छ ।
- फोहर व्यवस्थापनमा वडा तथा टोल सुधार समितिहरूलाई सक्रिय वनाइ नियमित सरसफाई कार्यक्रम गरिने छ ।
- योगदानमा आधारित फोहोर व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गरिने छ ।

सामाजिक विकास तथा लक्षित वर्ग तर्फ :

- परम्परागत धर्म, संस्कृति, कला, लोक संगित, पुरातात्त्विक सम्पदाहरूको संरक्षण गर्नका लागि विशेष नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
- कला संस्कृतिको प्रवर्द्धनका लागि आकास्मिक एवं नियमित किसिमका कार्यक्रमहरू लाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाँउ पालिकामा वाल अधिकार संरक्षण केन्द्र, वाल गृह, पुनः स्थापना केन्द्र, जेष्ठनागरिक सम्बन्धी संस्थाहरूलाई संचालनको लागि सहयोग गरिने छ । असहाय र अशक्तहरूलाई विशेष संरक्षण गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- महिला हिंसा विरुद्धको अभियान जनप्रतिनिधि, गैर सरकारी संस्था, निजि क्षेत्र, विद्यालय, विद्यार्थी, सञ्चार, आमासमुह, महिला समुह, महिला सहकारी संस्था लगायतका क्षेत्रसंगको समन्वयमा प्रभावकारी वनाइने छ ।
- बालबालिकाको अधिकार मुल भुतरूपमा बालबालिकालाई नै प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने भौतिक संरचना निर्माण तथा बालबालिकाको क्षमता विकासका क्रियाकलापमा लगानी गरिनेछ ।
- निर्मित वा निर्माण गरिने भौतिक एवं सामाजिक संरचनालाई बालमैत्री र अपांग मैत्री वनाउदै लगिनेछ ।
- लैंगिक समानताका लागि लैंगिक दृष्टिले पछाडि पारिएका लक्षित वर्गलाई विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ । विद्यालयका शौचालयहरू छात्रा र छात्रलाई अलग अलग गर्ने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- लैंगिक उत्तरदायी वजेट कार्यक्रम ल्याइनेछ । महिला मैत्री संरचनाहरू निर्माण गरिनेछ ।
- घरेलु हिंसा, यौनजन्य हिंसा लगायत अन्य हिंसाजन्य क्रियाकलापलाई निर्मुल गर्न सामाजिक शस्त्रिकरणमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- समाजमा उपेक्षित एवं उत्पिडित रूपमा रहेको दलित समुदाय र आदीवासी जनजातिहरूको क्षमता विकास तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दलित र गैरदलित एवं दलित दलित विचमा रहेको असमानता र छुवाछुतको भावनालाई न्यूनिकरण गर्न सम्बन्धित सरोकारवालाको समन्वयमा विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

- गाउँपालिका भित्रका वृद्धहरुको बाच्न पाउने अधिकारको सुनिश्चिता प्रदान गर्ने र सामाजिक न्यायको सिद्धान्तलाई आत्मसात गरि अशक्त, वृद्धकालीग विशेष प्रकृतिको स्वास्थ्य उपचार प्रदान गर्ने तर्फ ध्यान दिइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गर्ने किसिमका कार्यक्रममा संवोधन गरिनेछ ।
- जेष्ठनागरीकको स्वास्थ्य सुरक्षा अन्तर्रगत वडातहमा निशुल्क आखाँजाच शिविर संचालन गरीने छ
- जेष्ठ नागरिकहरुको अनुभवको विशेष कदर गर्दै सल्लाह सुभाव लिने परिपाटिको विकास गरिनेछ ।
- युवाहरुलाई लक्षित गरि विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता, लोकसेवा, शिक्षक सेवा तयारी कक्षा तथा विभिन्न रोजगारमूलक तालीमहरु संचालन गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासनः

- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरु सूचना प्रविधि युत बनाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई सूचना प्रविधि प्रणाली संग आवद्ध गरी ब्यवस्थित गरिने छ ।
- पञ्जिकरण प्रणालीलाई अनलाईन बाट गर्ने गरि ब्यवस्थित गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र मर्मत संभार कोष, जगेडा कोष, लक्षित वर्ग संरक्षण कोष, आर्थिक सहायता कोष जस्ता कोषहरु खडागरी निश्चित कार्यविधी तय गरी कोष परिचालन गरिनेछ ।
- प्रेस स्वतन्त्रतालाई सम्मान गर्दै गाउँपालिका भित्र रहेका संचार संस्था, संचारकर्मीहरुसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने नीति ल्याइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा अबैध मदिरा नियन्त्रण तथा जुवा तास नियन्त्रण गरीने छ । मदिरा विक्रिकालागी निश्चय समय विधिर प्रकृया स्थान तोक्ने व्याबस्था मिलाईने छ ।
- गाउँपालिकाका मुख्य मुख्य बजार क्षेत्रमा सिसि टिभि. जडान गरी अपराधनियन्त्रण तथा शान्ति सुरक्षा कायम गर्न सहजिकरण गरीने छ । नेपाल प्रहरीसंगको सहकार्यमा समुदाय प्रहरी साभेदारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र राष्ट्रो काम गर्ने संघसंस्थालाई कार्य सम्पादन मुल्याकांनको आधारमा पुरस्कृत गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सञ्चार तर्फ

मल्लरानी गाउँपालिकाका विभिन्न वस्तिहरुमा सञ्चार सुविधा विस्तार गर्न पहल गरिने छ

उर्जा विकास तर्फ :

- नविकरणीय उर्जाको प्रयोगमा वृद्धी गर्ने निति अवलम्बन गरिने छ ।
- केन्द्रीय विद्युत लाईन विस्तार लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक पहल गरिने छ ।

आन्तरिक आय वृद्धि तर्फ :

- राजश्वको दायरा फराकिलो गरी राजश्वको विविधिकरण एंव विस्तारिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- आन्तरिक आय वृद्धिका लागि करका नयाँ क्षेत्रहरु पहिचान गरि कार्यान्यनमा ल्याइनेछ ।

- कर सप्ताह, घुम्ती कर संकलन, करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- राजस्व संकलन, लेखाब्यावस्थापन जस्ता सफटवरहरूको प्रयोगमा ल्याइने छ ।
- तोकेको समय भित्र कर बुझाउने कर दातालाई ५ देरिं १० प्रतिशत सम्म छुटको ब्याबस्था गरीने छ ।

विपद ब्यवस्थापनः

- विपद ब्यवस्थापन र जोखिम न्यूनिकरण कोष खडा गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा जोखिमपूर्ण क्षेत्रहरू पहिचान गरि आश्रय स्थाल, पहिचान, पूर्व तयारी, विपद ब्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम, आपतकालिन सामाग्रीहरूको भण्डारण गर्ने ब्यवस्था मिलाइने छ ।

पुर्ण सरसफाई

- खुला दिशामुक्त भइसकेको यस क्षेत्रमा पूर्ण सरसफाईका सूचकहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यन्वयन गरीने छ ।
- खलंगाबजार चौरपानी चुजाँ क्षेत्र र सरङ्गकोटमा रहेको पिउने पानीको अभावलाई सम्बोधन गर्न लिफट प्रणाली, घैटो पानी संकलन प्रणालि वा अन्य श्रोतको पहिचाहान गरी प्राथमिकताका आधारमा योजनाहरू कार्यन्वयन गरीने छ ।

पर्यटन तथा खेलकुद तर्फ

- खलंगाबजार र मल्लरानी क्षेत्रलाई सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक पर्यटकिय क्षेत्रका रूपमा विकास गरीने छ ।
- भाक्रिस्थान, सोलाल्ना माझ्चौर माडिचौर जस्ता क्षेत्र लाई धार्मिक तथा प्राकृतिक पर्यटकिय क्षेत्रको रूपमा त्रमश विकास गरीने छ ।
- चौरपानी खर्कलाई बहुउद्देशिय खेलमैदान का रूपमा विकास गरीने छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका पिकनिक स्थल, खेलमैदान बालबगैचा जस्ता क्षेत्रहरूको विकास गर्दै लाग्ने छ ।
- खलंगामा रहेको टुडिखेललाई सरोकारवालाहरू संग सहकार्य गरी कार्यक्रम स्थल, प्रदर्शनस्थल र खेलकुद मैदानको रूपमा विकास गरीने छ ।